

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

VĂN THỊ THU HẰNG

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
NGOẠI KHÓA BỘ MÔN TRONG CÁC TRƯỜNG THCS
HUYỆN TIÊN YÊN - TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trần Thị Minh Huệ

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu riêng của tôi. Các số liệu, kết quả trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Văn Thị Thu Hằng

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành và trân trọng nhất, tác giả luận văn xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến:

- Phòng Sau Đại học - Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.
- Các thầy, cô giáo đã tham gia giảng dạy, quản lý và giúp đỡ lớp học trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu.
- Nhà giáo, **TS. Trần Thị Minh Huệ** - Người hướng dẫn khoa học đã tận tình giúp đỡ, chỉ bảo ân cần, hướng dẫn tác giả hoàn thành việc nghiên cứu luận văn này.
- Lãnh đạo, cán bộ, nhân viên và học sinh trường THCS Thị trấn, THCS Đông Ngũ, THCS Tiên Lãng, THCS Hải Lạng đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ tác giả trong việc cung cấp số liệu và tư vấn khoa học trong quá trình nghiên cứu luận văn.
- Các bạn bè, đồng nghiệp, gia đình đã quan tâm, chia sẻ, động viên, khích lệ và giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Mặc dù tác giả đã hết sức cố gắng trong học tập đặc biệt trong quá trình thực hiện luận văn, song chắc chắn không thể tránh khỏi những thiếu sót.

Tác giả kính mong nhận được sự chỉ dẫn, góp ý của các Quý thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp.

Trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Tác giả luận văn

Văn Thị Thu Hằng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
3.1. Khách thể nghiên cứu	3
3.2. Đối tượng nghiên cứu	3
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu đề tài.....	3
4.1. Giới hạn về nội dung nghiên cứu.....	3
4.2. Giới hạn về khách thể khảo sát.....	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
7.1. Nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận	4
7.2. Nhóm phương pháp nghiên cứu thực tiễn	4
7.3. Phương pháp hỗ trợ.....	5
8. Cấu trúc luận văn	5
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA BỘ MÔN CỦA NGƯỜI HIỆU TRƯỞNG Ở TRƯỜNG THCS	6
1.1 Khái quát về lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Trên thế giới.....	6
1.1.2. Trong nước.....	8
1.2. Những khái niệm công cụ của đề tài	10
1.2.1. Hoạt động ngoại khóa	10

1.2.2 Quản lý.....	12
1.2.3. Quản lý giáo dục.....	14
1.2.4. Quản lí hoạt động dạy học.....	15
1.2.5. Quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn.....	15
1.2.6. Biện pháp quản lí hoạt động ngoại khóa bộ môn của người hiệu trưởng.....	16
1.3. Hoạt động ngoại khóa bộ môn ở trường THCS.....	17
1.3.1. Trường THCS trong hệ thống giáo dục quốc dân.....	17
1.3.2. Ý nghĩa của tổ chức hoạt động ngoại khoá bộ môn trong thực hiện mục tiêu giáo dục ở trường THCS.....	18
1.3.3. Mục tiêu của hoạt động ngoại khóa bộ môn.....	22
1.3.3.1. Mục tiêu kiến thức.....	22
1.3.3.2. Mục tiêu kĩ năng.....	22
1.3.3.3. Mục tiêu thái độ.....	22
1.3.4. Nội dung.....	23
1.3.5. Phương pháp, phương tiện.....	24
1.3.6. Quy trình.....	24
1.3.7. Hình thức.....	25
1.3.8. Vai trò của tổ bộ môn và giáo viên trong tổ chức hoạt động ngoại khóa cho học sinh ở trường THCS.....	27
1.3.9. Những yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn cho học sinh ở trường THCS.....	29
1.3.9.1. Những yếu tố chủ quan.....	29
1.3.9.2. Những yếu tố khách quan.....	31
1.4. Quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của người Hiệu trưởng.....	32
1.4.1. Vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của người Hiệu trưởng trong quản lí hoạt động ngoại khóa bộ môn ở trường THCS.....	32
1.4.2. Nội dung quản lí của người Hiệu trưởng.....	33
1.4.2.1. Quản lý mục tiêu.....	33
1.4.2.2. Quản lý nội dung chương trình hoạt động ngoại khoá.....	34
1.4.2.3. Quản lý phương pháp và hình thức, quy trình tổ chức hoạt động ngoại khoá.....	35

1.4.2.4. Quản lý xây dựng và sử dụng các nguồn lực phục vụ hoạt động ngoại khoá	37
1.4.2.5. Quản lý chất lượng các hoạt động ngoại khoá.....	38
1.4.2.6. Phương pháp quản lí	42
Kết luận chương 1	45
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOÁ BỘ MÔN CỦA HIỆU TRƯỞNG Ở TRƯỜNG THCS HUYỆN TIÊN YÊN, TỈNH QUẢNG NINH.....	46
2.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	46
2.1.1. Một số vấn đề về tình hình phát triển kinh tế - xã hội, giáo dục huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	46
2.1.2. Mục tiêu khảo sát.....	47
2.1.3. Nội dung khảo sát	47
2.1.4. Khách thể khảo sát.....	47
2.1.5. Phương pháp khảo sát và cách xử lý số liệu	48
2.2. Thực trạng nhận thức về hoạt động ngoại khóa bộ môn và quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của hiệu trưởng trường THCS	48
2.2.1. Nhận thức về ý nghĩa của tổ chức hoạt động ngoại khóa trong thực hiện mục tiêu dạy học và mục tiêu giáo dục	48
2.2.2. Nhận thức về các hình thức tổ chức hoạt động ngoại khóa cho học sinh.....	49
2.2.3. Nhận thức về tầm quan trọng các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động ngoại khóa cho học sinh.....	50
2.3. Thực trạng tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn ở một số trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	51
2.3.1. Thực trạng mức độ tổ chức hoạt động ngoại khóa	51
2.3.2. Thực trạng nội dung hoạt động ngoại khóa	53
2.3.3. Thực trạng hình thức tổ chức các hoạt động ngoại khóa.....	54
2.3.4. Thực trạng về sử dụng các phương pháp trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa bộ môn.....	55
2.3.5. Thực trạng thực hiện quy trình tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn.....	56

2.4. Thực trạng quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của hiệu trưởng một số trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	58
2.4.1. Thực trạng nội dung quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của hiệu trưởng trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	58
2.4.2. Thực trạng phương pháp quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của hiệu trưởng một số trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	59
2.5. Thực trạng kiểm tra đánh giá hoạt động ngoại khóa bộ môn ở trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	61
2.6. Đánh giá chung về khảo sát thực trạng.....	62
2.6.1. Ưu điểm	62
2.6.2. Hạn chế	63
2.6.3. Nguyên nhân của thực trạng	64
Kết luận chương 2.....	65
CHƯƠNG 3. CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHOÁ BỘ MÔN VÀ KẾT QUẢ KHẢO NGHIỆM, THỰC NGHIỆM VIỆC SỬ DỤNG CÁC BIỆN PHÁP	Error! Bookmark not defined.
3.1. Các nguyên tắc đề xuất các biện pháp	66
3.1.1. Đảm bảo tính mục tiêu của quá trình dạy học và quá trình giáo dục	66
3.1.2. Đảm bảo tính hiệu quả của việc huy động các nguồn lực trong dạy học	66
3.1.3. Đảm bảo tính phối hợp	67
3.1.4. Đảm bảo tính kế thừa và tính phát triển	68
3.1.5. Đảm bảo phát huy tính tự nguyện, tự giác của giáo viên và học sinh trong tổ chức, tham gia hoạt động.....	68
3.1.6. Đảm bảo tính thống nhất, hiệu quả.....	68
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn ở trường THCS huyện Tiên Yên.....	69
3.2.1. Nâng cao nhận thức về hoạt động ngoại khóa bộ môn cho giáo viên và học sinh ...	69
3.2.2. Nâng cao năng lực lập kế hoạch, quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn cho hiệu trưởng, các tổ trưởng chuyên môn.....	71
3.2.3. Tăng cường rèn luyện kỹ năng cho giáo viên về tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn	75

3.2.4. Xây dựng các điều kiện để tổ chức tốt hoạt động ngoại khóa bộ môn (Cơ sở vật chất, tài chính, thời gian...)	80
3.2.5. Tổ chức đa dạng và kết hợp nhiều hình thức tổ chức hoạt động ngoại khóa khác nhau ở các bộ môn	83
3.2.6. Tăng cường trao đổi kinh nghiệm giữa các trường	85
3.2.7. Đổi mới công tác thi đua, nhân rộng điển hình tiên tiến về công tác tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn trong các tổ chuyên môn, trong nhà trường	87
3.2.8. Mối quan hệ giữa các biện pháp	88
3.3. Khảo sát tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	89
3.3.1. Đánh giá về tính cần thiết của các biện pháp	89
3.3.2. Đánh giá về tính khả thi của các biện pháp	90
Kết luận chương 3	91
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	92
1. Kết luận	92
2. Khuyến nghị	93
2.1 Đối với UBND huyện Tiên Yên	93
2.2. Đối với Sở GD&ĐT Quảng Ninh, Phòng GD&ĐT Tiên Yên	94
2.3. Đối với lãnh đạo trường THCS huyện Tiên Yên nói riêng, các trường THCS nói chung	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO	95
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
BGH	: Ban Giám hiệu
BCH TW	: Ban chấp hành Trung ương
CĐ	: Cao đẳng
CSVC	: Cơ sở vật chất
GS.TS	: Giáo sư. Tiến sĩ
GD & ĐT	: Giáo dục và Đào tạo
HS	: Học sinh
PGS.TS	: Phó giáo sư. Tiến sĩ
QLGD	: Quản lý giáo dục
QL	: Quản lý
SL	: Số lượng
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TS	: Tiến sĩ
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Thực trạng nhận thức về ý nghĩa của tổ chức hoạt động ngoại khóa trong thực hiện mục tiêu dạy học và mục tiêu giáo dục.....	48
Bảng 2.2. Nhận thức về hình thức tổ chức hoạt động ngoại khóa.....	49
của trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	49
Bảng 2.3. Nhận thức về tầm quan trọng của các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả tổ chức hoạt động ngoại khóa bộ môn của trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	50
Bảng 2.4. Thực trạng về mức độ tiến hành các hoạt động ngoại khóa của trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	51
Bảng 2.5. Số lần tổ chức tổ ngoại khóa bộ môn năm học 2012-2013 của một số trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	52
Bảng 2.6. Thực trạng nội dung hoạt động ngoại khóa của trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	53
Bảng 2.7. Thực trạng về hình thức tổ chức các hoạt động ngoại khóa của trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	55
Bảng 2.8. Thực trạng sử dụng phương pháp dạy học trong hoạt động ngoại khóa bộ môn.....	56
Bảng 2.9. Thực trạng về thực hiện quy trình tổ chức hoạt động ngoại khóa cho HS trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	57
Bảng 2.10. Thực trạng về nội dung quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của hiệu trưởng trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh.....	58
Bảng 2.11. Thực trạng về phương pháp quản lý hoạt động ngoại khóa bộ môn của hiệu trưởng trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	60
Bảng 2.12. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động ngoại khóa bộ môn ở trường THCS huyện Tiên Yên, tỉnh Quảng Ninh	61
Bảng 3.1. Nhóm các biện pháp đề xuất	89